

## [Veistrup.]

paa, hvorledes vi havde rejst rundt og krævet Forfatningen ændret og fremsat positive Forslag, og man vilde med Indignation i Stemmen have fortalt, at nu havde vi fuldstændig glemt det, som vi havde lovet at arbejde for. Det fik endda være, men nødig skulde det gaa saadan, at vore egne Vælgere fik Følelsen af, at vi ikke vilde forsøge at indfri de Løfter, vi har givet som Opposition og under andre politiske Forhold. Vi maatte nødvendigvis føle os moralsk forpligtede over for vore Vælgere til at gennemføre Forfatningsændringen, naar der var Mulighed for at gøre det.

Nu synes det jo, som om man fra Venstres Side vil bebrejde os, at man ikke er kommet med det noget før. Den ærede Ordfører for Venstre syntes, det var unaturligt med Nedsættelse af en Kommission. Jeg skal dertil bemærke, at det var en Haandsrækning til Venstre, det var, fordi man ønskede et Samarbejde ogsaa med Venstre. Derfor nedsatte man denne Kommission. Dernæst sagde det ærede Medlem, at det var en højst mærkværdig Stilling efter Valget, at man ikke var kommet med et Forslag, for nu havde vi jo Flertallet. Det ærede Medlem kom til at modsige sig selv umiddelbart efter, idet han udtalte, at nu skulde der pludselig laves Forfatningsændring. Det var en Bebrejdelse for, at vi ikke tidligere var fremkommet med Forslag til en Forfatningsændring, og samtidig en Bebrejdelse for, at vi overhovedet er fremkommet med det. Det minder jo om det gamle Ord om Drengen, der fik den Besked, at det var ligegyldigt, om han tog Hatten op eller lod den ligge, han fik Klø i alle Tilfælde.

Hvad vilde der ske, dersom vi ikke gennemfører den Forfatning, som bæres frem af Regeringspartierne og en stor Del af de Konservative? Der er vel ingen, der tror, at det Forslag, som er stillet af Venstre, har Mulighed for med al sin Originalitet som et Etkammer at blive gennemført. Jeg vil nødig se de politiske Forhold genetableret med et Tokammersystem med Mulighed for forskelligt Flertal i Tingene, som vi har været Vidne til i den Tid, der er gaaet. Jeg har gennem en lang Række Aar haft Lejlighed til at deltage i det politiske Arbejde paa Rigsdagen, baade under 1866-Forfatningen — og 1866-Forfatningen var jo et stort Hus med Herskabslejlighed i den ene Ende og Folketue i den anden Ende — og under Forfatningen af 1915, hvor man jo mente at have fjernet Modsætningen

mellem de to Ting. Det viste sig ikke at være rigtigt. Tovtrækkeriet mellem Tingene blev netop et fremherskende Træk for denne Forfatning, hvis praktiske Resultat blev Kompromis eller i mange Tilfælde Forkastelse eller den mere simple Form: Begravelse i Udvalg.

Ærede Medlemmer, som har været Medlemmer af det høje Landsting gennem en Aarrække, vil vide, at saadan har det formet sig her i Tinget den ene Gang efter den anden. Man har oven i Købet positivt nægtet at drøfte et Forslag fremsat af Landets parlamentariske Regering og vedtaget af Folketinget, idet man har sagt: Det er overhovedet ikke noget Forhandlingsgrundlag, det ønsker vi ikke at behandle. Det er et Forhold, som en parlamentarisk Regering og et Flertal umuligt kan finde sig i i det lange Løb, og derfor er denne Forfatningsændring paakrævet i meget høj Grad. Naar saa Landstinget havde forkastet et Forslag, rejste man rundt og fortalte om den evneløse Regering, hvis Forslag laa og rullede som Vrag i Havstokken. Man erindrere sikkert dette gamle Udtryk; saa vidt jeg ved, var det daværende Minister Neergaard, der opfandt det. Men man glemte samtidig at fortælle, at Grunden til disse Vrag var, at man stødte paa en synkefærdig Skude, som laa i Vejen for den Rute, Regeringen ønskede at følge.

Konsekvensen af disse Forhold maatte nødvendigvis blive, at vi søgte Forfatningen ændret, saaledes at Folkeviljen, som den gav sig Udtryk paa Valgdagen, ogsaa kunde give sig Udtryk i Landets Lovgivning. Det foreliggende Forslag giver Udtryk for denne Tankegang derigennem, at det indfører en Ordning med een Vælgerklasse og eet Valg. Dette Princip er det centrale i det Grundlovsforslag, vi her behandler, og det er det, man populært kalder for Folkestyre. Det er i Virkeligheden første Gang, man lægger hele Afgørelsen i den almindelige Befolknings Haand, og det er underligt, at et Parti som Venstre ikke har kunnet slutte sig dertil, dette Parti, som Gang paa Gang og ved Valg efter Valg har rejst rundt og bejlet til den almindelige Vælgerbefolknings Stemmer. Det er saa meget mærkeligere, som Partiet Gang paa Gang har erklæret sin Kærlighed til en Rigsdag i to Afdelinger. Man begyndte med at sige Tokammersystem, og derved tænkte man jo i Virkeligheden paa de Forhold, vi er inde under. Man henviste til, at selv om man havde Etkammer, skulde man dele Rigsdagen i to Afdelinger for, som det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde atter og atter: fire Øjne ser